

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011034
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320011034.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvalé bydlisko C. - D., E. F. XXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022 (ďalej len Tr. zák.), o odvolaní prokurátora voči rozsudku Okresného súdu Galanta z 21. septembra 2022, č. k. 1T/91/2020-257, na neverejnom zasadnutí konanom 17. augusta 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušuje.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku sa vec vracia okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len okresný súd) z 21. septembra 2022, č. k. 1T/91/2020-257, bol obžalovaný A. B. (ďalej len obžalovaný) podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v presne nezistený deň na nezistenom mieste si neoprávnene zadovážil a do 17.38 hod. dňa 02. marca 2020 na parkovisku Čerpacej stanici Slovnaft v obci Dolná Streda v motorovom vozidle zn. BMW ev. č. C. XXX G. u seba v puzdre na okuliare čiernej farby neoprávnenej prechovával 2 ks igelitové vrecká s obsahom bielej kryštalickej látky, 30 ks prázdne igelitové vrecká, vo svojej peňaženke, ktorá sa nachádzala v jeho taštičke vedľa puzdra na okuliare prechovával 88 bankoviek nominálnej hodnoty 100,- Eur a v držiaku na nápoje pri laktovej opierke v prednej časti vozidla neoprávnene prechovával 2 ks igelitové vrecká s obsahom bielej kryštalickej látky, ktoré boli zaistené pre účely trestného konania a zaslané na expertízne skúmanie, pričom na základe znaleckého posudku Kriminalisticko-expertízneho ústavu PZ v Bratislave č. PPZ-KEU-BA-EXP-2020/2743 bolo zistené a potvrdené, že v prípade zaistenej bielej kryštalickej látky sa jedná o metamfetamín, pričom igelitové vrecko obsahovalo 35,23 g metamfetamínu s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamínu 53,1% hmotnostných, obsahujúce 18,71 g absolútneho metamfetamínu, ktoré množstvo zodpovedá najmenej 468 bežných jednotlivých dávkam drogy, igelitové vrecko obsahovalo 15,05 g metamfetamínu s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamínu 47,9% hmotnostných, obsahujúce 7,21 g absolútneho metamfetamínu, ktoré množstvo zodpovedá najmenej 180 bežným jednotlivých dávkam drogy, igelitové vrecko obsahovalo 2581 mg metamfetamínu s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamínu 63,3% hmotnostných, obsahujúce 1634 mg absolútneho metamfetamínu, ktoré množstvo zodpovedá najmenej 41 bežným jednotlivým dávkam drogy a igelitové vrecko obsahovalo 1700 mg metamfetamínu s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamínu 58,4% hmotnostných, obsahujúce 993 mg

absolútneho metamfetamínu, ktoré množstvo zodpovedá najmenej 25 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

2. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa obžalovaný vzdal práva na podanie odvolania, aj za osoby oprávnené v jeho mene odvolanie podať.

3. Prítomný prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátorka) zahlásil voči rozsudku ihneď odvolanie, ktoré odôvodnil osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 18. novembra 2022.

3.1. Prokurátor v odvolaní uviedol, že sa s výrokom o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Tr. por. nestotožňuje, nepovažujem ho za zákonné a správne, nakoľko je toho názoru, že výsledky dokazovania preukazujú, že skutok, za ktorý bol A. B. obžalovaný, sa stal, tento napĺňa znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu a spáchal ho obžalovaný. S právnym názorom súdu, že nebolo dokázané, že skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, spáchal obžalovaný, sa nemožno stotožniť. Rozsudok považuje za vydaný predčasne, na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, pričom sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

3.2. K vykonanému znaleckému dokazovaniu prokurátor uviedol, že znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave pod č. ČES: PPZ-KEU-BA- EXP-2020/2743 jednoznačne potvrdil prítomnosť návykových látok v zaistených stopách, v štyroch plastových vreckách sa našlo celkovo 714 bežných jednotlivých dávok drogy (metamfetamínu), ako aj na obidvoch rukách obžalovaného bola zistená prítomnosť stôp metamfetamínu. Vzhľadom k nájdenému množstvu drog (714 bežných jednotlivých dávok drogy) je vysoko nepravdepodobné, že sa do motorového vozidla dostali náhodou, nejde o zanedbateľné množstvo, ktoré by niekto mohol len tak zabudnúť v aute. Znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave pod č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2020/5248 jednoznačne potvrdil prítomnosť stôp kokaínu a metamfetamínu na zaistených bankovkách v motorovom vozidle. Prokurátor poukázal na to, že operatívno-pátracou činnosťou príslušníkov Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Galante bola získaná informácia, že osoba vystupujúca pod menom A. na motorovom vozidle zn. BMW 745d šedej metalízovej farby s ev. č. C. by mala dňa 2. marca 2020 v čase okolo 13:00 hod. prísť na čerpaciu stanicu Slovnaft, ktorá sa nachádza pri obci Dolná Streda na diaľnici R1 v smere do mesta H. a vo vozidle by mala táto osoba prechovávať väčšie množstvo drog (pervitínu a kokaínu). Z uvedeného dôvodu vyšetrovateľ PZ dňa 2. marca 2020 žiadal prokurátora o vydanie príkazu na sledovanie osôb a vecí, ktorý príkaz bol dňa 2. marca aj vydaný. V predmetnej trestnej veci teda nešlo o náhodnú kontrolu motorového vozidla a jeho vodiča, ale jednotlivé procesné úkony (zadržanie obvineného, prehliadka tela, prehliadka motorového vozidla) boli vykonané cielene a zamerané na objasnenie drogovej trestnej činnosti.

3.3. Ďalej prokurátor uviedol, že obžalovaný si v prípravnom konaní ako taktiku svojej obhajoby zvolil právo nevypovedať. Obžalovaný vypovedal až na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12. mája 2021 (cca 15 mesiacov po predmetnom skutku), kedy uviedol, že ...sa v H. zdržiaval do 2.3.2020, bol na oslave u známej, jeho kamarátka sa volá I., viezol jej známych spoločne aj so I., okrem nej sa vo vozidle nachádzali traja chlapci cca 30 roční, týchto chlapcov som prvýkrát videl, mená neviem. (...) Následne sme boli u I. všetci na byt, z bytu som odchádzal v pondelok ráno 2.3.2020, vozidlo som zastavil pri Čerpacej stanici OMV Trnava, kde som upratoval auto, za zadnou sedačkou som našiel puzdro, jednalo sa o puzdro na okuliare čiernej farby, keď som ho otvoril, vypadli odtiaľ sáčky, v ktorých sa nachádzala biela látka. (...) Ja keď som našiel puzdro vo vozidle nevedel som čo v ňom je. Ja som nevedel, že sa jedná o drogy, ja som s drogami nemal nič spoločné. Puzdro, ktoré som našiel aj s obsahom som odložil do ľavých predných dverí. Toto puzdro som chcel neskôr vyhodiť. Takúto obranu obžalovaného možno považovať za účelovú. V motorovom vozidle, na ktorom obžalovaný jazdil, bolo nájdené veľké množstvo metamfetamínu, na steroch z obidvoch rúk bola zistená prítomnosť metamfetamínu, ako aj na zaistených bankovkách bola zistená prítomnosť stôp po kokaíne a metamfetamíne. Znalkyne síce uviedli, že stopy omamných a psychotropných látok na rukách i bankovkách nemusia pochádzať z trestnej činnosti a mohlo ísť aj o sekundárnu kontamináciu, ale v kontexte všetkých zadovážených dôkazov je nelogické, aby súd nepriznal relevantnú hodnotu ako aj zásadnú dôkaznú silu pre uvedené závery týchto znaleckých posudkov. Taktiež obhajoba obžalovaného, že po tom, čo drogy našiel vo vozidle, tieto vrátil do dverí, aby ich neskôr vyhodil, vyznieva priam absurdne.

3.4. Ku okresným súdom namietanému postupu vyšetrovateľa PZ v prípravnom konaní prokurátor uviedol, že nie je vylúčený taký postup vyšetrovateľa PZ, že v ten istý deň kedy podľa § 199 odsek 1 Tr. por. začne trestné stíhanie vo veci, vydá opravné uznesenie k uvedenému uzneseniu. Rovnako príkaz prokurátora na sledovanie osôb a vecí z 2. marca 2020 vychádzal z uznesenia o začatí trestného stíhania

vydaného 2. marca 2020, v tom čase dozorujúci prokurátor nemal k dispozícii opravné uznesenie vo vzťahu k uzneseniu o začatí trestného stíhania, preto nemohol naň odkazovať v spomínanom príkaze. Nepoukázanie na vydanie opravného uznesenia v uznesení, ktorým bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. por. dňa 5. apríla 2020 A. B. vznesené obvinenie, nepredstavuje pochybenie, ktoré by spôsobovalo nezákonnosť uznesenia podľa § 206 Tr. por., považujem ho za procesný nedostatok pri vyhotovovaní predmetného uznesenia, pričom k uzneseniu podľa § 206 Tr. por. bolo vydané opravné uznesenie s doplnením ustanovenia § 199 ods. 1 Tr. por., aby bola časovo pokrytá doba spáchania skutku od začatia trestného stíhania do realizácie zaisťovacích úkonov. Uvedené v zásade však nebolo nevyhnutné, nakoľko trestné stíhanie v uvedenej veci (za časové obdobie od prvotného uznesenia o začatí trestného stíhania) bolo začaté neodkladným úkonom (zadržaním obžalovaného). Ďalej prokurátor v odvolaní uviedol, že v uznesení o začatí trestného stíhania je skutok špecifikovaný podľa okolností známych a ustálených v čase vydania tohto uznesenia, pričom vzhľadom na štádium trestného konania sa pri špecifikácii skutku toleruje vyššia miera výskytu nepresných a nejasných formulácií. Podstatné je, aby skutok bol špecifikovaný tak, že nemôže byť zamenený s iným skutkom.

3.5. K vykonaniu príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov podľa § 101 Tr. por. prokurátor uviedol, že A. B. ako podozrivá osoba bol podľa § 85 ods. 1 Tr. por. zadržaný dňa 2. marca 2020 o 17:38 hod., ústny súhlas prokurátora s vykonaním prehliadky iných priestorov a pozemkov bol udelený o 17:35 hod. (súčasne prokurátor dal súhlas aj na zadržanie podozrivej osoby), t. j. pred zadržaním podozrivej osoby a prehliadka iných priestorov a pozemkov bola realizovaná o 17:40 hod. Udelenie ústneho súhlasu prokurátora s realizovaním uvedeného procesného úkonu sa uviedlo priamo do písomne vyhotoveného príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov z 2. marca 2020. Následne prokurátor vyjadril svoj súhlas s písomným vyhotovením príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov a opatril uvedený príkaz svojim podpisom dňa 3. marca 2020 (č. l. 80 - 81). Vo všeobecnosti možno uviesť, že ide o bežný postup orgánov činných v trestnom konaní, kedy pre neodkladnosť úkonu nie je možné získať dopredu písomný súhlas prokurátora, tento je udelený ústne a príkaz na znak súhlasu dodatočne podpísaný službukonajúcim prokurátorom. Prokurátor má za to, že všetky podmienky na vykonanie prehliadky iných priestorov a pozemkov boli v posudzovanej veci splnené, nebolo zistené žiadne porušenie zákona, teda dôkazy na ich podklade získané sú plne použiteľné. Príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov bol v súlade so zákonom tak po obsahovej aj po formálnej stránke, bol vydaný vyšetrovateľom PZ po predchádzajúcom ústnom súhlase prokurátora.

3.6. Ďalej v odvolaní prokurátor uviedol, že vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov pri rozhodovaní o vine a treste obžalovaného súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z jeho strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom. V súlade s tým Tr. por. ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Prokurátor sa domnieva, že okresný súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a dostatočne neodôvodnil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. oslobodenie obžalovaného spod obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta. Súd pri hodnotení dôkazov z nejasných dôvodov nepriznal zásadnú dôkaznú silu zaisteným vecným dôkazom a uveril účelovej obrane obžalovaného. Vzhľadom k zaistenému množstvu návykových látok nemožno prisvedčiť obrane obžalovaného o jeho nevedomosti, akým spôsobom sa tieto návykové látky dostali do auta, nakoľko žiadne iné osoby ako podozriví neprichádzali do úvahy, v motorovom vozidle bol sám, iné osoby neuviedol, resp. nechcel uviesť, ktorí by mali prístup do vozidla. Ani konanie obžalovaného nevyznieva logicky, potom ako podľa svojho vyjadrenia (na hlavnom pojednávaní konanom 12. mája 2021) našiel uvedené vrecká s neznámou látkou na čerpacej stanici v Trnave a chcel ich vyhodit', tieto vrecká nevyhodil ale pokračoval v ceste. Na záver dodal, že obžalovaný nemá deklarovaný žiadny finančný príjem, v čase spáchania skutku bol nezamestnaný, pričom je dôvodné podozrenie, že svoje životné potreby zabezpečoval práve z príjmov pochádzajúcich z drogovej trestnej činnosti.

3.7. Prokurátor ďalej v odvolaní okresnému súdu vytýkal, že sa precízne a podrobne nezaoberal všetkými okolnosťami tohto skutku, ako aj celkovou dôkaznou situáciou, čo malo za následok oslobodenie obžalovaného spod obžaloby. Použitie zásady "in dubio pro reo" pritom prichádza do úvahy len vtedy, keď pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o nejakej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov. Predmetnú zásadu je možné v trestnom konaní použiť iba za situácie, ak existujú vážne pochybnosti o vine obžalovaného. Nie je možné chápať pod pochybnosťami akékoľvek nezrovnalosti v dokazovaní, ktoré nemajú k posudzovanej veci relevantný význam. Naopak, musí ísť o také rozumné a dôvodné pochybnosti, pre existenciu ktorých

nemožno spoľahlivo uznať obvineného vinným. Okresný súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, akým spôsobom sa dostali drogy do motorového vozidla obžalovaného, ani logicky nevysvetlil vznik jeho pochybností o tom, že uvedené drogy zadovážil a prechovával obžalovaný, preto nemožno súhlasiť s názorom, že v predmetnej veci neexistuje žiaden jednoznačný, priamy a nespochybniteľný dôkaz o tom, že skutok spáchal obžalovaný. Práve naopak, medzi takéto dôkazy možno zaradiť znalecké posudky KEÚ PZ o prítomnosti metamfetamínu na rukách obžalovaného a prítomnosti metamfetamínu na zaistených peňažných prostriedkoch. Okresný súd vo svojom oslobodzujúcom rozhodnutí neuviedol žiadne rozumné a logické zdôvodnenie pochybností o jeho vine. V uvedenej trestnej veci dôkazy tvoria vo svojom súhrne podľa prokurátora logickú, ničím nenarušenú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré vcelku zhodne a spoľahlivo dokazujú všetky okolnosti žalovaného skutku, že z nich možno vyvodíť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iného záveru, a pritom usvedčujú z jeho spáchania obžalovaného.

3.8. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor v konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd s poukazom na § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. nariadil okresnému súdu, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

4. Obžalovaný sa k písomne odôvodnenému odvolaniu nevyjadril ani sám, ani prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jaroslava Šášika.

5. Spisový materiál bol predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 4. januára 2023.

6. Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprímeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por., ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací podľa § 315 Tr. por. preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Tr. por., ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., lebo odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Krajský súd následne postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

8. Úvodom je potrebné uviesť, že krajský súd preskúmaval zákonnosť a odôvodnenosť odvolaním prokurátora napadnutého výroku o vine rozsudku a správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, primárne cez optiku chýb vytýkaných v písomnom odôvodnení odvolania. V odvolacom konaní totiž platí, že na chyby odvolaním nevytýkané krajský súd prihliada len vtedy, ak by zakladali niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na chyby odvolaním prokurátora nevytýkané, je povinný krajský súd prihliadať len vtedy, ak by zakladali niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

9. Podľa § 278 ods. 2 Tr. por., ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. V prvom rade je potrebné okresnému súdu vytknúť porušenie cit. ust. § 278 ods. 2 Tr. por., ktorého sa dopustil tým, že v rámci procesu hodnotenia dôkazov podrobil aj také listiny, ktoré na hlavnom pojednávaní nevykonal. V rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní totiž okresný súd neoboznámil čítaním postupom podľa § 269 Tr. por. ani príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov (č. l. 80-81), ani príkaz na sledovanie osôb a vecí (č. l. 75-78) a ani tú časť vyšetrovacieho spisu, ktorá sa vzťahuje k začatiu trestného stíhania a vzneseniu obvinenia (uznesenie o začatí trestného stíhania a opravné uznesenie k nemu, uznesenie o vznesení obvinenia a opravné uznesenie k nemu).

10. V druhom rade je potrebné okresnému súdu vytknúť postup, pri ktorom na jednej strane do štruktúry použiteľných (zákonných a prípustných) a hodnotiteľných dôkazov zaradil všetky tie, ktoré vykonal na hlavnom pojednávaní (dokonca i tie, ktoré nevykonal), no na druhej strane v závere odôvodnenia napadnutého rozsudku vyjadruje svoje pochybnosti o zákonnosti postupu OČTK v tejto trestnej veci. Konkrétne okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol nasledovné:

„V prejednávanej trestnej veci je potrebné taktiež poukázať na neštandardný a nejasný postup OČTK v prípravnom konaní. Dňa 02.03.2020 pod ČVS: ORP - 138/1-VYS- GA-2020 bolo vydané uznesenie podľa § 199 ods. 1 Tr. por. o začatí trestného stíhania vo veci zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. Dňa 04.03.2020 bol pod č. 3Pv 119/20/2020 vydaný pokyn prokurátora vyšetrovateľovi na vydanie opravného uznesenia o začatí trestného stíhania za účelom doplnenia obligatórneho znaku skutkovej podstaty. Na základe uvedeného vyšetrovateľ vydal opravné uznesenie, avšak s dátumom 02.03.2020, t.j. dňom, kedy bolo vydané uznesenie o začatí trestného stíhania, pričom v odôvodnení opravného uznesenia uviedol, že pri vyhotovení uznesenia o začatí trestného stíhania došlo k písárskej chybe. V tejto súvislosti súd poukazuje na príkaz prokurátora na sledovanie veci vydaný dňa 02.03.2020. V odôvodnení príkazu je uvedený pôvodný skutkový dej ako na uznesení o začatí trestného stíhania vo veci zo dňa 02.03.2020, z čoho vyplýva predpoklad, že dňom 02.03.2020 nemohlo byť vydané opravné uznesenie (č.l. 3). Ďalej dňa 05.04.2020 bolo pod ČVS : ORP - 138/1-VYS- GA-2020 vydané uznesenie o vznesení obvinenia A. B. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., pričom v odôvodnení uznesenia vyšetrovateľ nepoukázal aj na vydané opravné uznesenie o začatí trestného stíhania vo veci. Následne dňa 23.04.2020 bolo vyšetrovateľom pod ČVS : ORP - 138/1-VYS- GA-2020 vydané uznesenie, ktorým bolo opravené uznesenie o vznesení obvinenia tak, že ustanovenie § 206 ods. 1 Tr. por. bolo nahradené ustanovením podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začínam trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por. stíham....., s odôvodnením, že vo výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia došlo k písárskej chybe. Tu nie je zrozumiteľné, z akého dôvodu bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. opätovne začaté trestné stíhanie vo veci, keď toto bolo začaté už dňom 02.03.2020. Z uvedeného dôvodu vystávajú určité pochybnosti o procesnom použití produkovaných dôkazov po dni 02.03.2020 až do dňa 23.04.2020, ktorým dňom bolo vyšetrovateľom vydané opravné uznesenie, ktorým bol doplnený procesný postup vzneseného obvinenia aj o okolnosť začatia trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. Okrem uvedeného súd poukazuje na nedostatočné zaprotokolovanie súhlasu prokurátora na vyšetrovateľom vydaný príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov. Z odôvodnení príkazu okrem iného vyplýva, že na tento úkon bol daný telefonický súhlas prokurátorom dňa 02.03.2020 o 17:35 hod., ktorá skutočnosť nebola bližšie zaznamenaná prokurátorom. Písomný súhlas prokurátora bol zaprotokolovaný dňom 03.03.2020, pričom prehliadka bola započatá dňa 02.03.2020 o 17:40 hod.. Príkaz na prehliadku motorového vozidla bol A. B. doručený dňom 03.03.2020.

11. Takto sformulované odôvodnenie je zmätočné, keďže z neho nie je zrejmé, ako sa okresný súd v konečnom dôsledku stavia k zákonnosti a prípustnosti, resp. použiteľnosti jednotlivých dôkazov zabezpečených v tejto trestnej veci a vykonaných na hlavnom pojednávaní. Podstatným kritériom prípustnosti dôkazu v konaní pred súdom je zákonnosť jeho získania. Nezákonne získané dôkazy sú neprípustné, nemožno o ne oprieť výrok o vine, nemožno ich hodnotiť a je potrebné ich zo štruktúry dôkazov bez ďalšieho vyradiť. Iné dôkazy trpiace určitými chybami je potrebné posúdiť v zmysle kritérií rozvedených ďalej v texte.

12. V tomto kontexte je treba zdôrazniť, že neexistuje „neštandardný a nejasný postup OČTK v prípravnom konaní“, existuje len postup OČTK, ktorý súladný so zákonom je a potom taký, ktorý zákonu nezodpovedá, nič medzitým. Súčasne je ale potrebné zdôrazniť, že postup OČTK nezodpovedajúci litere zákona nie vždy predstavuje tak závažnú chybu, že celý dôkaz získaný na základe procesne nie celkom korektného úkonu je „otrávený“ v zmysle tzv. teórie otráveného stromu, na ktorú teóriu poukazuje obhajoba. Podstatné je pristupovať k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov vždy diferencovane s ohľadom na konkrétnu povahu a závažnosť chyby. Dôkazy, ktoré majú určité chyby môžu byť absolútne neúčinné a relatívne neúčinné. Absolútne neúčinné sú dôkazy vykazujúce podstatné chyby, ktoré nie je možné napraviť a spôsobujú absolútnu nepoužiteľnosť dôkazu v trestnom konaní. Relatívne neúčinné sú dôkazy, ktoré vykazujú odstrániteľné chyby a ktoré spôsobujú nepoužiteľnosť dôkazu len do doby, kedy je takáto chyba odstránená.

13. Krajský súd je toho názoru, že prvoradou povinnosťou okresného súdu bolo vyrovnáť sa s otázkou zákonnosti a prípustnosti, resp. použiteľnosti dôkazov obstaraných v tejto veci a následne vykonaných na hlavnom pojednávaní, pretože fáza hodnotenia dôkazov nasleduje až potom, čo je

prvá otázka bezpečne vyriešená. Okresný súd postupoval presne naopak, keď všetky dôkazy (aj tie, ktoré nevykonali) vyhodnotil a následne začal viesť polemiku o ich zákonnosti a prípustnosti, resp. použiteľnosti.

14. Osobitne vo vzťahu k príkazu na prehliadku osobného motorového vozidla sa mal okresný súd jednoznačne vyjadriť k jeho zákonnosti a použiteľnosti, keďže od prehliadky vozidla, ktoré viedol obžalovaný a v ktorom boli zaistené drogy, sa odvíja celá dôkazná situácia v tejto trestnej veci. Povinnosť okresného súdu svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodniť bola o to náležitejšia, že išlo o kľúčovú námietku obhajoby, ktorá námietka nestratila svoju relevanciu a potrebu náležitej odpovede na ňu len tým, že okresný súd rozhodol nakoniec v súlade s predstavami obhajoby. Je pritom zásadný rozdiel v tom, či dôvodom oslobodenia je neunesenie dôkazného bremena prokurátorom pri existencii len zákonných a použiteľných dôkazov alebo či sa má oslobodenie opierať o nezákonnú prehliadku osobného motorového vozidla, ako to namieta obhajoba.

15. V odvolacom konaní krajský súd preskúmava zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo. Krajský súd v odvolacom konaní nie je povolaný riešiť namiesto okresného súdu kardinálne otázky zákonnosti a použiteľnosti dôkazov, inak by neprípustným spôsobom nahrádzal činnosť súdu prvého stupňa. Už len tento druh pochybenia tak nutne musel viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku a vráteniu veci okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

16. A v neposlednom rade sa javia ako dôvodné aj odvolacie námietky prokurátora, v ktorých kritizuje spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov okresným súdom, najmä hodnotenie výpovede obžalovaného v kontexte ostatných vo veci vykonaných dôkazov.

17. K tomu je treba najskôr vo všeobecnosti uviesť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Zákon nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Inak povedané, zákon neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie viny obžalovaného. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

18. V súvislosti s hodnotením dôkazov platí aj druhé pravidlo, podľa ktorého ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ust. (porovnaj R 53/1992).

19. Pokiaľ nastane situácia, že si výpovede osôb vypočutých na hlavnom pojednávaní navzájom odporujú, musí sa okresný súd pokúsiť tieto rozpory odstrániť, napríklad konfrontáciu alebo iným vhodným spôsobom. Ak sa ani potom rozpory nepodarí odstrániť, je potrebné aby okresný súd po zvážení všetkých dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle ust. § 2 ods. 12 Tr.

por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je. Zároveň platí, že ak je súd postavený pred úlohu vyhodnotiť vierohodnosť dvoch v podstatných bodoch diametrálne odlišných dôkazov, nemôže nevierohodnosť jedného z týchto dôkazov odôvodniť iba a len okolnosťami svedčiacimi o vierohodnosti druhého dôkazu (R 6/1970).

20. Súd pri hodnotení pravdivosti a vierohodnosti výpovedí obžalovaného a svedkov musí prihliadnuť k vnútornej štruktúre ich výpovedí, či si neodporujú v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedali, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých vypovedajú, či ich výpovede sú v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedkov k obžalovanému alebo poškodenému, teda či sú alebo nie sú v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi nimi), ktoré by mohli mať vplyv na tieto výpovede.

21. Pokiaľ ide o výpoveď obžalovaného, táto podlieha hodnoteniu ako každý iný dôkaz, v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov uvedenou v ust. § 2 ods. 12 Tr. por. Treba tiež pripomenúť, že obžalovaný má právo hájiť sa spôsobom, akým sám uzná za vhodné a je vecou taktiky obhajoby, či obžalovaný využije svoje zákonné právo a nebude vypovedať (ako tomu učinil v prípravnom konaní),

alebo či svoj postoj zmení a rozhodne sa vypovedať poznajúc výsledky vyšetrovania, ako to učinil na hlavom pojednávaní. Netreba pritom opomínať, že obžalovaný v rámci výsluchu môže hovoriť pravdu, no rovnako dobre môže aj klamať, zavádzať, či zľahčovať. Pri svojom výsluchu je limitovaný len tým, že nesmie iného krivo obviňovať v úmysle privodiť mu trestné stíhanie.

22. Pri hodnotení pravdivosti a vierohodnosti výpovede obžalovaného musí súd prihliadnuť k jej vnútornej štruktúre, či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých vypovedá, či jeho výpoveď je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie v neposlednom rade je potrebné prihliadať aj na existenciu vlastného záujmu na výsledku trestného konania.

23. Pokiaľ teda ide o obhajobné tvrdenia obžalovaného prezentované pri výsluchu, že v osobnom motorovom vozidle zaistené vrecká s neznámou bielou látkou nepatria jemu, ale niektorej z jemu neznámych osôb, ktoré obžalovaný vo vozidle predtým viezol spolu so I. z H., ktorú nechce bližšie menovať, ale ktorá tie tri osoby pozná a v druhej línii, že sa v kritickom čase dostavil na parkovisko čerpacej stanice výhradne za účelom kúpy motorového vozidla AUDI Q8 za 10.000 €, k nim treba v prvom rade uviesť, že ani jedno z týchto obhajobných tvrdení doposiaľ nebolo bližšie objektivizované žiadnym ďalším dôkazom. Obe tak zostávajú v rovine ničím neoverených tvrdení.

24. V súvislosti s hodnotením tejto obrany sa tiež ponúkajú viaceré logické otázky a sice, či vôbec mohol 2. marca 2020 v čase okolo 17.30 hod. na mieste ako je parkovisko Čerpaciej stanici Slovnaft v obci Dolná Streda zakúpiť od neznámej osoby na inzerát vozidlo v hodnote 10.000 € v kontexte hotovosti, ktorú mal obžalovaný pri sebe a bola mu zaistená. Tá druhá je, že či obžalovaným deklarovaná kúpna cena 10.000 € zodpovedala v danom mieste a čase hodnote luxusného vozidla prémiovej značky, akým AUDI Q8 je, resp. či by niekto takéto vozidlo v tejto cene vôbec bol ochotný predať. A natíska sa aj tretia otázka, tu v kontexte toho, že obžalovaný bol v čase skutku nezamestnaný a bez pravidelného mesačného príjmu, že aký význam by pre neho malo zakúpenie takéhoto vozidla, zvlášť v situácii, keď od 5.12.2018 bol na neho vydaný príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody na 3 (tri) roky nepodmienečne, ktorý mu bol uložený vo veci Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/85/2014, za majetkovú trestnú činnosť, teda bol povinný nastúpiť výkon uloženého nepodmienečného trestu, o čom mal subjektívnu vedomosť, keďže požiadal o odklad.

25. Okresný súd tiež venoval len minimum pozornosti tej časti výpovede obžalovaného, v ktorej sám priznal, že po nájdení puzdra na okuliare čiernej farby dňa 2.3.2020 ráno pri upratovaní vozidla toto puzdro otvoril, našiel v ňom vo vreckách s jemu neznámou bielou látkou, tak to puzdro zavrel, odložil ho aj s jeho obsahom do ľavých predných dverí a vozil ho nejaký čas v aute až do momentu svojho zadržania o 17,38 hod. Bráni sa však tým, že nevedel o akú látku ide, lebo s drogami nikdy nič nemal spoločné. Neuvedol už, o akú látku podľa jeho názoru malo ísť a nezdôvodnil ani to, prečo puzdro, ktoré mu nepatrielo nechcel vrátiť majiteľovi, ale ho chcel podľa vlastných slov neskôr vyhodiť, len to nestihol. Zo zápisnice o ohliadke vozidla vyplynulo, že nie všetky vrecká (sáčok nie je spisovne) s tlakovým uzáverom s obsahom bielej látky boli v puzdre, dva boli v priestore medzi sedadlami na odkladanie nápojov. Prečo práve tieto dve vrecká o hmotnosti 1,7 gramu, resp. 0,99 gramu nedal obžalovaný späť do puzdra, z ktorého sa podľa jeho slov mali všetky vrecká súčasne vysypať, ale premiestnil ich do stredovej priehradky vo vozidle slúžiacej na odkladanie nápojov, k tomu sa už obžalovaný nevyjadril. Bez významu nie je ani to, že v puzdre sa nachádzalo aj väčšie množstvo prázdnych vreciek s tlakovým uzáverom.

26. Riadne zodpovedať vyššie uvedené otázky je potrebné preto, lebo trestnoprávne relevantné konanie je už samotné prechovávanie drog (Tr. zák. pojem droga nedefinuje, pojem však zahŕňa omamné látky, psychotropné látky, jedy a prekurzory – pozn. súdu) po akúkoľvek dobu /aj rádoovo pár hodín, či poldeň/, bez ohľadu na to, akým spôsobom by sa tieto mali do dispozície obžalovaného dostať /napr. nálezom ako tvrdí/. Na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu sa z hľadiska subjektívnej stránky vyžaduje zavinenie vo forme úmyslu, postačí však aj úmysel nepriamy v zmysle ust. § 15 písm. b) Tr. zák., ktorý je daný vtedy, ak páchatel vedel, že svojím konaním môže porušenie alebo ohrozenie záujmov chránených Tr. zák. spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

27. Možno pripomenúť, že zavinenie je vnútorných psychický vzťah páchatel'a, teda ide o okolnosť rýdzo subjektívneho charakteru, na ktoré okolnosti je možné spravidla dokazovať iba nepriamo, z okolností objektívnej povahy, z ktorých sa dá podľa zásad správneho myslenia usudzovať na vnútorný vzťah páchatel'a k porušeniu alebo ohrozeniu záujmov chránených Tr. zák. Preto pri dokazovaní skutočného úmyslu je potrebné vychádzať z vonkajších prejavov trestného činu, teda zo samotného spôsobu konania a ďalších okolností objektívnej povahy, za akých mal byť spáchaný. Nestačí len tvrdenie obžalovaného, že nevedel o akú látku ide.

28. Z dôvodov rozvedených vyššie v texte bolo potrebné zo strany okresného súdu precízne zodpovedať aj otázku, či napriek tomu, že obžalovaný vo veku necelých 49 rokov ako tvrdí, nemá žiadne osobné skúsenosti s drogami, na základe všetkých konkrétnych okolností, za ktorých mal byť trestný čin spáchaný, a zo všetkých dôkazov významných z tohto hľadiska, vedel alebo nevedel, že v puzdre sa nachádzajú drogy.

29. Stále platí, že Tr. por. ponecháva hodnotenie vykonaných dôkazov na voľnú úvahu okresného súdu a krajský súd nie je oprávnený dávať okresnému súdu záväzné pokyny, k akým záverom má dôjsť pri hodnotení dôkazov, ani na to, aké celkové skutkové zistenia má z vykonaného dokazovania urobiť. Avšak voľná úvaha okresného súdu nemôže byť absolútna a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle. Je ale povinnosťou krajského súdu upozorniť okresný súd na to, aké pravidlá je potrebné v tomto smere dodržiavať a vytknúť mu, ak tieto pravidlá nedodržel tak, ako tomu bolo v prípade výpovede obžalovaného, ktorú okresný súd nehodnotil spôsobom, akým mu to ukladá zákon, teda jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu.

30. Práve od konečného vyhodnotenia výpovede obžalovaného v zmysle uvedených kritérií sa bude odvíjať aj hodnotenie ostatných dôkazov, preto je k hodnoteniu ostatných vykonaných dôkazov nadbytočné v tejto fáze konania bližšie vyjadrovať. Ako už ale bolo vyššie uvedené, k hodnoteniu všetkých vo veci vykonaných dôkazov okresný súd pristúpi až potom, čo s konečnou platnosťou vyrieši otázku ich zákonnosti a použiteľnosti.

31. Na základe vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že okresný súd pochybil v procese dokazovania, keď nevykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, tiež sa logickým spôsobom nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho sú jeho skutkové zistenia nateraz neúplné a predčasné, preto sú v nadväznosti na to dané aj pochybnosti o ich správnosti. Keďže dokazovanie je potrebné doplniť a niektoré dôkazy aj zopakovať a to v rozsahu, aký by bol v konaní pred krajským súdom spojený len s neprimeranými ťažkosťami, krajský súd postupom § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

32. Úlohou okresného súdu po vrátení veci bude doplniť dokazovanie v zmysle bodu 9. tohto odôvodnenia, pričom nie je vylúčené vykonať aj ďalšie dokazovanie či už v rozsahu dôkazných návrhov procesných strán alebo také, ktorého potreba vyplynie z takto doplneného dokazovania. Alternatívne, ak okresný súd dospeje k záveru, že navrhnuté dôkazy nie je potrebné vykonať, odmietne ich a svoje úvahy o odmietnutí bližšie rozvedie v odôvodnení meritórneho rozhodnutia.

33. Povinnosťou okresného súdu po doplnení dokazovania bude vykonané dôkazy precízne vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a následne rozhodnúť spôsobom zodpovedajúcim stavu veci a zákonu, pričom je potrebné sa dôsledne riadiť zásadou požiadavky náležitého zistenia skutkového stavu veci tak, aby bez dôvodných pochybností bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť.

34. Nemenej dôležitou povinnosťou okresného súdu bude rozsudok aj náležitým spôsobom odôvodniť (§ 168 ods. 1 Tr. por.) tak, aby všetky skutkové i právne zistenia, závery a úvahy okresného súdu boli zrozumiteľné pre strany trestného konania a preskúmateľné v rámci odvolacieho konania.

35. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.